

آنتوزنی و ریخت‌زایی گل در پرتقال واشنگتن ناول

میزانی، ت.،^۱ ن. معلمی^۲ و م.ر. دادپور^۳

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد باغبانی دانشگاه شهید چمران، ۲ دانشیار گروه باغبانی
دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران و ۳ دانشجوی دکترای باغبانی دانشکده
کشاورزی دانشگاه تبریز

برای بدست آوردن الگوی برای زمان اندام‌زایی، توسعه گل و گل آذین پرتقال واشنگتن ناول در شرایط اقلیمی ایستگاه صفی آباد دزفول تحقیقی انجام گرفت. برای این منظور از اوایل آبان ماه سال ۱۳۸۱ تا اوایل فروردین ماه سال ۱۳۸۲ نمونه برداری از جوانه‌ها در هر هفته انجام شد. جوانه‌ها در ماده فیکساتور FAA تثبیت شده و پس از مراحل آبگیری و برش، نمونه‌ها، رنگ آمیزی و بررسی سه بعدی شدند. تعداد اجزا در اندامهای کاسبرگ، گلبرگ و پرچم در گلهای انتهایی و گلهای جانبی تفاوتی باهم نداشتند این امر بیان می‌دارد که درجه تکامل و ریخت‌زایی گل در گل انتهایی و گلهای جانبی یکسان بوده و از الگوی مشابهی تبعیت می‌کند و تنها زمان اندام‌زایی و ریخت‌زایی متفاوت است. نحوه تکامل پرچم از نظم بسیار بالایی برخوردار است. بدین ترتیب که در پیرامون پرچمی ابتدا آغازنده پرچم اصلی شکل گرفته که تقریباً آغازش آنها همزمان می‌باشد. همین امر به گل یک حالت پنج ضلعی می‌دهد. سپس آغازنده‌های پرچمی ثانویه، این پنج پرچم اصلی را به هم متصل می‌کنند. پرچمها مابین گلبرگ آغازش یافته و خواستگاه متفاوتی از آنها دارند، با اینحال تکامل آغازنده پرچم و ریخت‌زایی آن این نظریه که پیرامون پرچمی وضعیتی شبه برگی دارد را تقویت می‌کند. در این بررسی نه تنها تکامل برچه اولیه و ثانویه (که بعد منشاء تشکیل ناف خواهد شد) مورد مطالعه قرار گرفت، بلکه تکامل تخمک و توالی قرارگیری آن در هر برچه بصورت سه بعدی بررسی شد. تعداد تخمک در هر حفره برچه‌ای نشان داد که علیرغم بی‌بذر بودن این کولتیوار، عدم تکامل بعدی تخمک، علت اصلی پارتنوکاری می‌باشد. وگرنه تخمک تا مراحل قابل قبولی نمو پیدا می‌کند ولی بعداً تکامل آن متوقف شد